

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА ЦІННОСТІ ТОВАРНОГО ЗНАКУ КОМПАНІЇ

П'ятак Т.В., Ігумнова В.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Практика оцінки товарного знаку в Україні знаходиться на стадії формування, але завдяки виходу на український ринок іноземних компаній, для яких регулярна оцінка власного бренду – необхідність для виживання в конкурентному середовищі, українські компанії все більше уваги починають приділяти створенню і формуванню своїх конкурентоспроможних торгових марок та проводити їх оцінку.

В роботі проведено економічну оцінку вартості товарного знаку ПАТ «АВК» на основі методу Brand Value Added™. В ході оцінки для дисконтування грошових доходів використовувалась ставка дисконту, розрахована за формулою:

$$R = R_f + \text{brendbeta}^{\text{TM}} \times (R_m - R_f),$$

де R – ставка дисконту;

R_f – безризикова ставка;

R_m – середньоринкова ставка доходності;

$\text{brendbeta}^{\text{TM}}$ - коефіцієнт, що характеризує силу товарного знаку, який визначається експертним шляхом за спеціальною таблицею рейтингу товарного знаку компанії. Чим сильніше товарний знак, тим вище індекс значимості товарного знаку brendbeta .

Коефіцієнт brendbeta визначено за наступною формулою:

$$\text{brendbeta}^{\text{TM}} = 2 - 0,02 \times I_u$$

де I_u - індекс цінності товарного знаку компанії.

В результаті аналізу ринкової діяльності компанії ПАТ «АВК» експертним шляхом встановлено індекси цінності її товарного знаку за такими показниками: час дії на ринку; рівень збуту частка ринку; позиції на ринку; рівень зростання продажів; цінова надбавка; еластичність ціни; маркетингова підтримка; ефективність реклами та потужність товарного знаку.

Кожен показник отримує рейтинг в інтервалі від нуля до ста балів. Відповідно, середній товарний знак, що одержав рейтинг в 50 балів, отримає і середню складову ставку дисконту для даного сектора ринку на даному національному ринку. У той час як знак, що одержав 100 балів, теоретично є безризиковим і повинен дисконтуватися за безризиковою ставкою. Оцінка 0 означає найвищу ставку дисконту з подвоєнням тієї надбавки, що була зроблена до безризикової ставки.

З урахуванням індексу цінності товарного знаку компанії, визначено ставку дисконту, за допомогою якої встановлено вартість торгового знаку ПАТ «АВК». На цю суму можна збільшувати нематеріальні активи і власний капітал компанії. Оцінка товарного знаку (бренду) компанії ПАТ «АВК» може бути використана для збільшення вартості нематеріальних активів компанії та вартості компанії в цілому.